

שאלות ותשובות לשינון וחזרה
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

תלמודו בידו

דף קט עמוד א

א] מהו הספק "שתה ארבעה הכוסות בבת אחת מהו", ומה הדין ?

ב] האם יין חדש כשר לארבע כוסות ?

ג] האם תינוקות חייבים בארבע כוסות ?

ד] מה פירוש הברייתא "חוטפים מצות בליל פסח בשביל תינוקות שלא ישנו" ?

ה] כיצד ישמח אדם את בניו ובני ביתו ברגל ?

א] הספק: לרש"י, עירה ארבע הכוסות לתוך כוס אחת ושתה, האם עולה לארבע כוסות. וקשה, הרי פשוט שכוס אחת יותר מכשיעור עולה לכוס אחת בלבד. לרשב"ם, שתה ארבע כוסות זו אחר זו, שלא על סדר ההגדה.

הדין: יצא ידי חובת כוס אחת בלבד, וצריך לשתות עוד שלש כוסות על הסדר. אך ידי חובת השמחה ביום טוב ביין, יצא.

ב] תנא קמא: כשר, אף שאין בו טעם יין. וכן יין שהתיישן עד שנחלש טעמו. ר' יהודה: פסול, מפני שצריך טעם יין. וכן יין שהתיישן ונחלש טעמו, פסול. וכן צריך שיהיה בו מראה יין, והיינו שיהיה יין אדום [שבכחו לשכרו].

ג] תנא קמא: חייבים, כיון שגם הם נגאלו ממצרים. ר' יהודה: פטורים, כיון שפטורים מן המצוות. אך יש לחלק להם אגוזים בערב פסח כדי שלא ישנו, וישאלו "מה נשתנה".

ד] רשב"ם: חוטפים המצות מיד התינוקות אחרי שאכלו מעט, שלא ישבעו וירדמו. רש"י: ממהרים לאכול את המצה לפני שהתינוקות ירדמו. פירוש ג': בתחילת הסדר מגביהים את הקערה עם המצות, לעורר התינוקות לשאול.

ה] תנא קמא: בזמן שבית המקדש קיים, באכילת בשר הקרבנות. בזמן הזה, ביין. ר' יהודה: נשים משמח בכגדים, בכגדי צבעונים, או בכגדי פשתן מגוהצים.